

LUCHTVERVOER-ORDONNANTIE.

Voorzieningen inzake het binnenlandsch luchtvervoer.
(Ord. van 9 Maart 1939.) S. 39—100 jo. 101. (iwg. 1 Mei 1939.)
(Cf. bijlagen handelingen Volksraad, zittingsjaar 1938—1939, onderwerp 107.)

Afkorting: L vervoer voor Luchtvervoer-ord., S. 39—100 jo. 101.
V Warschau voor Verdrag van Warschau v. 1929, S. 33—344.

Consid. Dat Hij, in aansluiting aan het op 12 October 1929 te Warschau gesloten en op 29 September 1933 voor Indonesië in werking getreden verdrag tot het brengen van eenheid in eenige bepalingen inzake het internationale luchtvervoer (Ind. S. 1933 No. 344), voorzieningen willende treffen inzake het binnenlandsch luchtvervoer, zooveel mogelijk overeenkomstig de bij de wet van 10 Sept. 1936 (Ned. S. No. 523) voor Nederland vastgestelde voorschriften; enz.

In Indonesië gelden de volgende luchtvaartbepalingen:

Luchtvaartverdrag van Parijs van 1919 met de wijzigingsprotocollen van Londen (1922/1923) en Parijs (1929); aan verdrag en protocollen namen Nederland, Indonesië, Suriname en de Ned. Antillen deel, Ned. S. 28—226 jo. 33—354, Ind. S. 28—536 jo. 33—339, publiekrechtelijke luchtver. regeling. Dit verdrag is opgezegd blijkens N.S. 47—H-64 tegen het tijdstip waarop voor Nederl. in werking treedt het verdrag v. Chicago v. 7 Dec. 1944, zie tekst in N.S. 46—G-252, I.S. 46—121.

Verdrag van Warschau van 1929 betreffende het internationale luchtvervoer, met additioneel protocol; voor Nederland, Indonesië, Suriname en de Ned. Antillen iwg. op 29 Sept. 1933; Ned. S. 33—365, Ind. S. 33—344, privaatrechtel. luchtver. regeling.

Luchtvaartbesluit 1932. KB. van 13 Febr. 1933 houdende algemeene bepalingen voor de burgerlijke luchtvaart in Indonesië; Ned. S. 33—45, Ind. S. 33—118 jo. 36—447, iwg. 1 Aug. 1936.

Luchtvaartordonnantie 1934; uitvoering van eenige bepalingen v.h. Luchtvaartbesl.; S. 34—205, gew. S. 36—423, 424, iwg. 1 Aug. 1936 krachtens S. 36—447.

Luchtverkeersverordening; uitvoering v.h. Luchtvaartbesl.; S. 36—425, iwg. 1 Aug. 1936, gew. S. 37—621.

Verordening toezicht luchtvaart; bepalingen ter uitvoering v.h. Luchtvaartbesl. 1932 en de Luchtvaartord. 1934; S. 36—426, iwg. 1 Aug. 1936, gew. S. 37—621; 41—131, 268.

Uitvoeringsvoorschriften Luchtvaartwetgeving; besluit v. d. Directeur van Verkeer en Waterstaat; Bb. 13786 gew. Bb. 14108, 14162, 14243, 14537, 15165 jo. 15174.

Luchtvaart quarantaine-ordonnantie en -verordening, S. 39—149 en 150.

Instelling van verboden luchtkringen, S. 40—94; 41—150 (Ambon).

Bepalingen op de toelating van vreemde militaire luchtvaartuigen in het rechtsgebied van Indonesië, Suriname en de Ned. Antillen; KB. van 26 Juni 1935, Ned. S. 35—361, Ind. S. 35—409 jo. 464, iwg. 1 Oct. 1935.

Bij S. 31—471 jis. 32—212, 213 is de Rechtenordonnantie (de bepalingen op de heffing en verzekering van in- en uitvoerrechten) ook toepasselijk verklaard op in- en uitvoer door de lucht. Aanwijzing van luchtvaatterreinen voor douaneformaliteiten, S. 32—214. Luchthavens, S. 49—332, bl. 2397; id. Nw-G. Gb. 50—20, 25, bl. 2396.

Luchtvervoer-ord., binnenlandsch luchtvervoer, S. 39—100, hieronder.

LUCHTVERVOER-ORDONNANTIE.

HOOFDSTUK I.

Algemeene bepalingen.

Art. 1. De bepalingen van deze ordonnantie vinden toepassing, voor zooveel niet ingevolge het op 12 Oct. 1929 te Warschau gesloten en op 29 Sept. 1933 voor Indonesië in werking getreden verdrag tot het brengen van eenheid in eenige bepalingen inzake het internationale luchtvervoer (Ind. S. 1933 No. 344), hierna te noemen „het verdrag”, een andere voorziening geldt.

2. (1) Deze ordonnantie is, behoudens het bepaalde in art. 39, niet van toepassing op:

a. het kosteloos luchtvervoer, dat niet door een luchtvervoerder-
neming wordt bewerkstelligd; (Cf. V Warschau 1^a)

b. het luchtvervoer, dat bij wijze van eerste proef door een lucht-

vervoeronderneming wordt bewerkstelligd met het oog op de vestiging van een geregelde luchtlijn;

c. het luchtvervoer, dat in bijzondere omstandigheden buiten elke normale uitoefening van het luchtvaartbedrijf wordt bewerkstelligd. (VWarschau 34.)

(2) Deze ordonnantie is voorts niet van toepassing op het luchtvervoer van de brief- en pakketpost, hetwelk geschiedt op aanvraag van of namens het bevoegd gezag, noch op het luchtvervoer, bewerkstelligd door militaire, douane- of politieluchtvaartuigen.

3. Het luchtvervoer, achtereenvolgens door verschillende vervoerders te bewerkstelligen, wordt voor de toepassing van de ordonnantie geacht een enkel luchtvervoer te vormen, wanneer het door de partijen als een enkele handeling is beschouwd, onverschillig of het in den vorm van een enkele overeenkomst, dan wel in den vorm van een reeks van overeenkomsten is gesloten. (Lvervoer 37; VWarschau 13.)

4. Wanneer in deze ordonnantie sprake is van dagen, worden kalenderdagen en niet werkdagen bedoeld. (VWarschau 35.)

HOOFDSTUK II.

Luchtvervoerbewijzen.

Deel I. Reisbiljet.

5. (1) Bij het luchtvervoer van reizigers is de vervoerder verplicht een reisbiljet uit te reiken, dat de volgende gegevens moet bevatten:

- a. de plaats en den datum van afgifte;
- b. de plaatsen van vertrek en van bestemming;
- c. de tusschenlandingen, die zijn voorzien, behoudens de bevoegdheid van den vervoerder om te bedingen, dat hij in geval van noodzaak daarin verandering kan brengen;
- d. den naam en het adres van den vervoerder of de vervoerders;
- e. de mededeeling, dat het luchtvervoer is onderworpen aan de regeling, die bij deze ordonnantie of bij het verdrag omtrent de aansprakelijkheid is getroffen. (Lvervoer 1, 24, 30¹.)

(2) Het ontbreken van het reisbiljet, een onnauwkeurigheid daarin of het verlies van het biljet heeft invloed noch op het bestaan, noch op de geldigheid van de luchtvervoerovereenkomst, welke desongeacht zal zijn onderworpen aan de bepalingen van deze ordonnantie. Indien evenwel de vervoerder den reiziger aanneemt, zonder dat een reisbiljet is uitgereikt, heeft de vervoerder niet het recht zich te beroepen op de bepalingen van deze ordonnantie, welke zijn aansprakelijkheid uitsluiten of beperken. (Lvervoer 29¹, 30, 34, 36; VWarschau 3.)

Deel II. Bagagebiljet.

6. (1) Bij het luchtvervoer van bagage is de vervoerder verplicht een bagagebiljet uit te reiken.

(2) Onder bagage wordt verstaan:

alle zaken, welke toebehooren aan of onder de hoede zijn van een reiziger en welke door of namens dezen, alvorens een luchtreis te ondernemen, ten vervoer door de lucht worden aangeboden. Onder bagage worden niet begrepen kleine voorwerpen voor persoonlijk gebruik, welke de reiziger bij zich houdt. (Lvervoer 30³, 31.)

(3) Het bagagebiljet wordt opgemaakt in twee exemplaren, het eene voor den reiziger, het andere voor den vervoerder.

(4) Het moet de volgende gegevens bevatten:

- a. de plaats en den datum van uitgifte;
- b. de plaatsen van vertrek en van bestemming;
- c. den naam en het adres van den vervoerder of de vervoerders;
- d. het nummer van het reisbiljet;
- e. de mededeeling, dat de afgifte van de bagage geschiedt aan den houder van het bewijs;
- f. het aantal en het gewicht van de colli;
- g. het bedrag der waarde, aangegeven overeenkomstig art. 30, tweede lid;

h. de mededeeling, dat het luchtvervoer is onderworpen aan de regeling, die bij deze ordonnantie of bij het verdrag omtrent de aansprakelijkheid is getroffen. (Lvervoer 1, 25v.)

(5) Het ontbreken van het bagagebiljet, een onnauwkeurigheid daarin, of het verlies van het biljet heeft invloed noch op het bestaan, noch op de geldigheid van de luchtvervoerovereenkomst, welke desongeacht evenwel de vervoerder de bagage aanneemt, zonder dat een bagagebiljet is uitgereikt, of indien het biljet niet de gegevens bevat, bedoeld onder de letters d, f en h, heeft de vervoerder niet het recht zich te beroepen op de bepalingen van deze ordonnantie, welke zijn aansprakelijkheid uitsluiten of beperken. (Lvervoer 25³, 29—31, 33, 35, 39³; VWarschau 4.)

(6) Ten aanzien van de bagage des reizigers zijn de artt. 17 tot en met 21 van overeenkomstige toepassing.

Deel III. Luchtvrachtbrief.

7 (1) Elke vervoerder van goederen heeft het recht van den afzender te vorderen een door dezen op te maken en af te geven bewijsstuk, „luchtvrachtbrief” genaamd. Elke afzender heeft het recht van den vervoerder te vorderen dat document aan te nemen.

(2) Echter is het ontbreken van dat bewijsstuk, een onnauwkeurigheid daarin, of het verlies van dat document, van invloed noch op het bestaan, noch op de geldigheid van de luchtvervoerovereenkomst, welke desongeacht onderworpen is aan de bepalingen van deze ordonnantie, behoudens de voorschriften van art. 11. (Lvervoer 25v.; VWarschau 5.)

8. (1) De luchtvrachtbrief wordt door den afzender opgemaakt in drie oorspronkelijke exemplaren en afgegeven met de goederen. (Lvervoer 10, 12v.)

(2) Het eerste exemplaar bevat de vermelding „voor den vervoerder”; het wordt geteekend door den afzender. Het tweede exemplaar bevat de vermelding „voor den geadresseerde”, het wordt geteekend door den afzender en den vervoerder en het gaat met de goederen mede. Het derde exemplaar wordt geteekend door den vervoerder en, na ontvangst van de goederen, door dezen uitgereikt aan den afzender.

(3) De handteekening van den vervoerder moet worden geplaatst dadelijk bij het aannemen van de goederen.

(4) De handteekening van den vervoerder kan worden vervangen door een stempel; die van den afzender kan worden gedrukt of vervangen door een stempel.

(5) Indien op verzoek van den afzender de vervoerder den luchtvrachtbrief opmaakt, wordt hij, behoudens tegenbewijs, geacht te handelen voor rekening van den afzender. (Bw. 1916¹, 1921; Lvervoer 11; VWarschau 6.)

9. Wanneer er verscheidene colli zijn, heeft de vervoerder het recht van den afzender te vorderen, verschillende luchtvrachtbrieven op te maken. (VWarschau 7.)

10. De luchtvrachtbrief moet de volgende gegevens bevatten:

- a. de plaats, waar het document is opgemaakt, en den datum, waarop dit is geschied;
- b. de plaatsen van vertrek en van bestemming;
- c. de tusschenlandingen, die zijn voorzien, behoudens de bevoegdheid van den vervoerder om te bedingen, dat hij daarin, in geval van noodzaak, verandering kan brengen;
- d. den naam en het adres van den afzender;
- e. den naam en het adres van den eersten vervoerder;
- f. den naam en het adres van den geadresseerde, zoo noodig;
- g. den aard van de goederen;
- h. het aantal, de wijze van verpakking, de bijzondere kenmerken of de nummers der colli, zoo die er zijn;

i. het gewicht, zoomede de hoeveelheid of den omvang of de afmetingen der goederen; (Lvervoer 11.)

j. den uiterlijken staat van de goederen en van de verpakking;

k. den prijs van het luchtvervoer, indien die is bedongen, den datum en de plaats van betaling en de personen, die moeten betalen;

l. indien de verzending tegen rembours geschiedt, den prijs der goederen en het bedrag der kosten, indien die er zijn;

m. het bedrag van de waarde, aangegeven overeenkomstig art. 30, tweede lid;

n. het aantal exemplaren van den luchtvrachtbrief; (Lvervoer 8¹.)

o. de documenten, welke aan den vervoerder zijn overgegeven, om mee te gaan met den luchtvrachtbrief;

p. den duur van het luchtvervoer en een beknopte aanwijzing van de te volgen route, indien die zijn bedongen;

q. de mededeeling, dat het vervoer onderworpen is aan de regeling, welke omtrent de aansprakelijkheid in deze ordonnantie of bij het verdrag is getroffen. (Lvervoer 1, 11, 14, 23², 25v., 28, 29v., 32; VWarschau 8.)

11. Indien de vervoerder goederen aanneemt, zonder dat een luchtvrachtbrief is opgemaakt, of indien deze brief niet alle gegevens bevat, genoemd in art. 10 (*a t/m i en q*), heeft de vervoerder niet het recht zich te beroepen op de bepalingen van deze ordonnantie, welke zijn aansprakelijkheid uitsluiten of beperken. (Lvervoer 7², 34, 39^{1,3}; VWarschau 9.)

12. (1) De afzender is aansprakelijk voor de juistheid van de mededeelingen en de verklaringen betreffende de goederen, welke hij op den luchtvrachtbrief stelt of daarop doet stellen.

(2) Hij draagt de aansprakelijkheid voor alle schade, door den vervoerder of door anderen geleden als gevolg van zijn onnauwkeurige, onjuiste of onvolledige mededeelingen en verklaringen. (Bw. 1365; VWarschau 10.)

13. (1) De afzender is verplicht de inlichtingen te verschaffen en bij den luchtvrachtbrief de documenten te voegen, welke, vóór de afgifte van de goederen aan den geadresseerde, noodig zijn om aan de formaliteiten inzake douane, plaatselijke rechten of politie te voldoen. De afzender is tegenover den vervoerder verantwoordelijk voor alle schade, die het gevolg is van het ontbreken, de onvolledigheid of de onnauwkeurigheid van die inlichtingen en documenten, behoudens in geval van schuld aan de zijde van den vervoerder of van degenen die in verband met het vervoer te werk zijn gesteld.

(2) De vervoerder is niet gehouden te onderzoeken, of die inlichtingen en documenten juist of voldoende zijn.

14. (1) De luchtvrachtbrief strekt, behoudens tegenbewijs, tot bewijs van het sluiten van de overeenkomst, van de ontvangst van de goederen en van de voorwaarden van het luchtvervoer. (Lvervoer 15¹.)

(2) De opgaven in den luchtvrachtbrief betreffende het gewicht, de afmetingen en de verpakking der goederen, alsook betreffende het aantal der colli, hebben kracht van bewijs, behoudens tegenbewijs; die betreffende de hoeveelheid, den omvang en den uiterlijken staat der goederen strekken tegenover den vervoerder enkel tot bewijs, voor zoover zij door dezen juist zijn bevonden in tegenwoordigheid van den afzender en dit is vastgesteld in den luchtvrachtbrief. (VWarschau 11.)

15. (1) De afzender heeft het recht, onder voorwaarde, dat hij de uit de luchtvervoerovereenkomst voortvloeiende verplichtingen naleeft, over de goederen te beschikken, hetzij door deze op het luchtvaartterrein van vertrek of van bestemming terug te nemen, hetzij door deze gedurende de reis tijdens een landing op te houden, hetzij door deze te doen afleveren op de plaats van bestemming of tijdens de reis aan een anderen persoon dan den op den luchtvrachtbrief aangegeven geadresseerde, hetzij door terugzending te vragen naar het luchtvaartterrein van vertrek, voor zoover de uitoefening van dat recht noch aan den vervoerder, noch

aan de andere afzenders nadeel doet, en mits hij de daaruit voort-spruitende kosten vergoede.

(2) In geval het uitvoeren van de opdrachten van den afzender onmogelijk is, moet de vervoerder dezen daarvan onmiddellijk verwittigen. (Bw. 1800v.)

(3) Indien de vervoerder handelt naar de opdrachten van den afzender in zake de beschikking over de goederen, zonder overlegging te eischen van het aan dezen afgegeven exemplaar van den luchtvrachtbrief, zal hij, behoudens verhaal op den afzender, verantwoordelijk zijn voor de schade, door dit feit veroorzaakt aan hem, die op regelmatige wijze in het bezit is van den luchtvrachtbrief. (Bw. 1807; Lvervoer 20.)

4) Het recht van den afzender houdt op te bestaan op het oogenblik, waarop dat van den geadresseerde begint, overeenkomstig art. 16. Indien echter de geadresseerde den luchtvrachtbrief of de goederen weigert, of indien hij niet kan worden bereikt, behoudt de afzender zijn beschikkingsrecht. (Lvervoer 22v.; VWarschau 12.)

16. (1) Behoudens in de gevallen, in het vorige art. aangeduid, heeft de geadresseerde het recht om dadelijk na aankomst van de goederen ter plaatse van bestemming van den vervoerder te vorderen hem den luchtvrachtbrief over te geven en hem de goederen af te leveren tegen betaling van de verschuldigde bedragen en onder naleving van de bepalingen voor het luchtvervoer, aangegeven in den luchtvrachtbrief. (Lvervoer 15⁴, 20.)

(2) Behoudens beding van het tegendeel moet de vervoerder den geadresseerde dadelijk met de aankomst van de goederen in kennis stellen.

(3) Indien het verlies van de goederen door den vervoerder wordt erkend, of indien de goederen na verloop van een termijn van zeven dagen, nadat zij hadden moeten aankomen, niet zijn aangekomen, is de geadresseerde gerechtigd tegenover den vervoerder de rechten te doen gelden, die uit de luchtvervoerovereenkomst voortvloeien. (Lvervoer 22v.; VWarschau 13.)

17. (1) Indien de geadresseerde niet opkomt, indien hij weigert het goed aan te nemen dan wel het verschuldigde te betalen, of indien op het goed beslag is gelegd, is de vervoerder verplicht het goed voor rekening en gevaar van den rechthebbende op te slaan in een daarvoor geschikte bewaarplaats. (Rv. 443v., 477v., 714v., 728v., 757v., 971, 997; Lvervoer 18¹, 19.)

(2) De vervoerder is verplicht voor rekening van den rechthebbende den afzender en, ingeval van beslag, tevens den geadresseerde zoo spoedig mogelijk telegrafisch of telefonisch in kennis te stellen van den opslag en van de aanleiding daartoe. (K. 495.)

18. (1) Indien het goed, dat ingevolge het eerste lid van het vorig art. anders dan wegens beslag is opgeslagen, aan spoedig bederf onderhevig is en de afzender niet binnen twaalf uren na verzending van de in het tweede lid van dat art. bedoelde kennisgeving over het goed beschikt, is de vervoerder verplicht het goed geheel of gedeeltelijk op de meest geëigende wijze te verkoopen en daarvan den afzender terstond te verwittigen.

(2) Indien daartoe gegronde redenen bestaan, kan bovendien in geval van opslag van het goed ieder belanghebbende worden gemachtigd het geheel of gedeeltelijk te verkoopen op de wijze als bepaald door de autoriteit, die de machtiging verleent.

(3) De machtiging wordt verleend door den President van den Raad van Justitie, binnen welks gebied het goed is opgeslagen, zoo mogelijk na verhoor of behoorlijke oproeping van de medebelanghebbenden of van hunne vertegenwoordigers. Buiten de afdeeling waar de Raad van Justitie is gevestigd wordt de machtiging verleend door den residentie-rechter, of bij diens afwezigheid, belet of ontstentenis door den assistent-resident of den hoogsten ter plaatse bescheiden bestuursambtenaar.

(4) De opbrengst van het verkochte wordt, voor zoover niet strekkende tot voldoening van de kosten van opslag en van de vordering des vervoerders, onder gerechtelijke bewaring gesteld. (K. 496.)

19. De vervoerder, die, indien op het goed beslag is gelegd, het goed aflevert in strijd met het bepaalde in het eerste lid van art. 17 en de geadresseerde, die het aanneemt, wetende, dat daarop zulk een beslag ligt, zijn persoonlijk aansprakelijk voor de schade, welke daaruit mocht voortvloeien voor dengene, die het beslag heeft gelegd. Behoudens tegenbewijs wordt aangenomen, dat de geadresseerde bekend was met het beslag en, ingeval op het goed een ander dan revindicatoir beslag is gelegd, dat de vordering ten volle op het goed kan worden verhaald. (Bw. 1916¹, 1921; K. 499.)

20. (1) Indien de vervoerder het goed aflevert zonder dat het hem wegens het luchtvervoer bij de aflevering verschuldigde is voldaan of zonder dat hij zekerheidstelling daarvoor heeft verkregen, verliest hij zijn aanspraak te dier zake op den afzender, wanneer deze doet blijken, dat krachtens de tusschen hem en den geadresseerde bestaande rechtsverhouding het verschuldigde door den geadresseerde moet worden gedragen en hij dit, zoo hij het betaalde, uit hoofde van het onvermogen van den geadresseerde, niet meer op dezen zou kunnen verhalen. (Lvervoer 16; K. 501.)

(2) In het geval in het vorig lid bedoeld verjaart de rechtsvordering van den vervoerder op den geadresseerde ter zake van het luchtvervoer door tijdsverloop van één jaar. Deze verjaring begint te loopen bij het eindigen van de reis. (K. 741.)

(3) De bepaling van art. 1973 van het Burgerlijk Wetboek is van toepassing op de in het vorig lid bedoelde verjaring. (K. 747.)

21. De kosten van sorteerling der goederen, voor zoover noodig voor de richtige aflevering, zijn voor rekening van den luchtvervoerder. (K. 503.)

22. De afzender en de geadresseerde kunnen, ieder op zijn eigen naam, al de rechten doen gelden, welke hun onderscheidenlijk bij de artt. 15 en 16 zijn toegekend, hetzij zij handelen in hun eigen belang, hetzij in het belang van een ander, op voorwaarde, dat zij de verplichtingen, welke de overeenkomst oplegt, uitvoeren. (Lvervoer 23; VWarschau 14.)

23. (1) De artt. 15, 16 en 22 doen niet te kort aan de verhouding tusschen den afzender en de geadresseerde onderling, noch aan de verhouding van derden, wier rechten afkomstig zijn, hetzij van den afzender, hetzij van den geadresseerde.

(2) Elk beding, waarbij van de bepalingen der artt. 15, 16 en 22 wordt afgeweken, moet in den luchtvrachtbrief worden opgenomen. (VWarschau 15.)

HOOFDSTUK III.

Aansprakelijkheid van den vervoerder.

24 (1) De vervoerder is aansprakelijk voor schade, ontstaan in geval van verwonding of eenig ander lichamelijk letsel, door een reiziger geleden, wanneer het ongeval, dat de schade veroorzaakte, verband hield met het luchtvervoer en plaats had aan boord van het luchtvaartuig of tijdens eenige handeling, verband houdende met het aan boord gaan en het verlaten van het luchtvaartuig. (VWarschau 17.)

(2) Heeft het letsel den dood ten gevolge, dan hebben de overblijvende echtgenoot of echtgenooten, de kinderen of de ouders van den overledene, die door zijn arbeid plachten te worden onderhouden, een rechtsvordering tot schadevergoeding, te waardeeren naar gelang van den wederzijdschen stand en het fortuin der personen, en naar de omstandigheden. (Lvervoer 30, 33, 36.)

25 (1) De vervoerder is aansprakelijk voor schade, ontstaan in geval van vernieling, verlies of beschadiging van bagage of van goederen.

wanneer het voorval, dat de schade veroorzaakte, plaats heeft gehad tijdens het luchtvervoer.

(2) Het luchtvervoer, in den zin van het vorige lid, omvat het tijdperk, gedurende hetwelk de bagage of de goederen zich onder de hoede van den vervoerder bevinden, onverschillig of dit het geval is op een luchtvaartterrein of aan boord van een luchtvaartuig of waar dan ook, in geval van landing buiten een luchtvaartterrein.

a 3) Het tijdperk van het luchtvervoer omvat niet eenig vervoer te land, ter zee of op binnenwateren, bewerkstelligd buiten een luchtvaartterrein. Wanneer evenwel zoodanig vervoer plaats heeft ter uitvoering van de luchtvervoerovereenkomst in verband met het inladen, de aflevering of de overlading, is de vervoerder aansprakelijk voor alle schade, alsof deze het gevolg ware van een voorval, geschied tijdens het luchtvervoer, tenzij hij bewijst, dat de schade het gevolg is van een gebeurtenis, welke niet tijdens het luchtvervoer plaats had. (Lvervoer 33, 36; VWarschau 18.)

26. De door den vervoerder wegens geheel of gedeeltelijk verlies van goederen of bagage te betalen schadevergoeding wordt berekend naar de waarde, welke goed van dezelfde soort en hoedanigheid had ter plaatse van bestemming, ten tijde waarop de goederen of de bagage aldaar hadden moeten worden afgeleverd, onder aftrek van hetgeen door de niet-aflevering is bespaard aan kosten en vracht. (K. 472¹.)

27. In geval van beschadiging van goederen of bagage moet worden vergoed de som, welke men verkrijgt door van de in art. 26 bedoelde waarde de waarde van het beschadigde goed af te trekken, en dit verschil te verminderen met hetgeen door de beschadiging is bespaard aan kosten en vracht. (K. 473.)

28. Voor zoover niet anders is overeengekomen, is de vervoerder aansprakelijk voor de schade, voortspruitende uit vertraging in het luchtvervoer van reizigers, bagage of goederen. (Bw. 1244v.; Lvervoer 32v., 36; VWarschau 19.)

29. (1) De vervoerder is niet aansprakelijk voor schade, indien hij bewijst, dat hij en degenen, die in verband met het vervoer te werk zijn gesteld, alle maatregelen hebben genomen, noodig om de schade te vermijden of dat het hun onmogelijk was die maatregelen te nemen. Indien de vervoerder bewijst, dat de schuld van den getroffen persoon de schade heeft veroorzaakt of er toe heeft bijgedragen, kan de rechter de aansprakelijkheid van den vervoerder ter zijde stellen of verminderen. (VWarschau 20¹, 21.)

(2) Bij het luchtvervoer van goederen en bagage is de vervoerder niet aansprakelijk, indien hij bewijst, dat de schade het gevolg is van een fout, begaan bij de besturing, bij de leiding van de vaart van het luchtvaartuig of bij de navigatie en dat, in alle andere opzichten, hij en degenen, die in verband met het vervoer te werk zijn gesteld, alle maatregelen hebben genomen, noodig om de schade te vermijden of dat het hun onmogelijk was die maatregelen te nemen. (Lvervoer 31; VWarschau 20².)

30. (1) Bij het luchtvervoer van personen is de aansprakelijkheid van den vervoerder jegens elken reiziger, of jegens diens in het tweede lid van art. 24 aangewezen nabestaanden gezamenlijk, beperkt tot een bedrag van twaalf duizend vijfhonderd gulden. In het geval, dat de schadeloosstelling wordt bepaald in den vorm van een rente, mag het gekapitaliseerde bedrag van de rente die grens niet te boven gaan. Evenwel kan de reiziger door een bijzondere overeenkomst met den vervoerder een hogere grens voor de aansprakelijkheid bepalen.

(2) Bij het luchtvervoer van bagage en van goederen is de aansprakelijkheid van den vervoerder beperkt tot een bedrag van vijf en twintig gulden per kg, behoudens bijzondere verklaring omtrent belang bij de aflevering door den afzender bij de afgifte van de colli aan den vervoerder gedaan en tegen betaling eventueel van een verhoogd tarief

In dat geval is de vervoerder verplicht te betalen tot het bedrag van de opgegeven som, tenzij hij bewijst, dat deze het werkelijk belang van den afzender bij de aflevering te boven gaat. (Lvervoer 6-4 *sub g*, 10 *sub m*.)

(3) Voor wat betreft de voorwerpen, bedoeld in den laatsten zin van het tweede lid van art. 6, is de aansprakelijkheid van den vervoerder beperkt tot vijfhonderd gulden per reiziger. (Lvervoer 32; V Warschau 22.)

31. De vervoerder is gehouden tot vergoeding der schade, tijdens het luchtvervoer overkomen aan de voorwerpen, bedoeld in den laatsten zin van het tweede lid van art. 6, indien blijkt, dat de reiziger tot behoud daarvan de noodige zorg heeft aangewend, tenzij de vervoerder bewijst, dat hij en degenen, die in verband met het vervoer te werk zijn gesteld, alle maatregelen hebben genomen, noodig om de schade te vermijden of dat het hun onmogelijk was die maatregelen te nemen, dan wel met betrekking tot de schade het bewijs, bedoeld in het tweede lid van art. 29, levert. In geen geval is de vervoerder aansprakelijk voor schade, door medereizigers aan die voorwerpen toegebracht. (Lvervoer 32v.)

32. Behoudens het bepaalde in art. 28 is elk beding, strekkende om den luchtvervoerder te ontheffen van zijn aansprakelijkheid of om een lagere grens vast te stellen dan die, welke in deze ordonnantie is bepaald, nietig, doch de nietigheid van dit beding heeft niet de nietigheid ten gevolge van de overeenkomst, welke onderworpen blijft aan de bepalingen van deze ordonnantie. (V Warschau 23.)

33. In de gevallen, bedoeld bij de artt. 24, 25, 28 en 31, kan elke rechtsvordering ter zake van de aansprakelijkheid, op welken grond zij ook steune, slechts worden ingesteld onder de voorwaarden en binnen de grenzen bedoeld bij deze ordonnantie. (V Warschau 24.)

34. De vervoerder heeft niet het recht zich te beroepen op de bepalingen van deze ordonnantie, welke zijn aansprakelijkheid uitsluiten of beperken, indien de schade het gevolg is van zijn opzet of van grove schuld zijnerzijds dan wel van opzet of grove schuld van een van degenen, die in verband met het vervoer te werk zijn gesteld. (Lvervoer 11, 36; V Warschau 25.)

35. (1) De aanneming door den geadresseerde of den houder van het bagagebiljet, zonder protest, van de bagage en de goederen vestigt, behoudens tegenbewijs, het vermoeden, dat de goederen in goeden staat en in overeenstemming met het luchtvervoerbewijs zijn afgeleverd. (Bw. 1916¹, 1921.)

(2) In geval van beschadiging moet de geadresseerde of de houder van het bagagebiljet protest doen aan den vervoerder onmiddellijk na ontdekking van de beschadiging en uiterlijk binnen een termijn van drie dagen voor de bagage en van zeven dagen voor de goederen, te rekenen van de aanneming. In geval van vertraging moet het protest worden gedaan uiterlijk binnen veertien dagen te rekenen van den dag, waarop de bagage of de goederen te zijner beschikking zijn gesteld.

(3) Elk protest moet worden ingebracht door middel van een op het luchtvervoerbewijs te stellen voorbehoud of door een ander geschrift, verzonden binnen den voor dat protest aangegeven termijn.

(4) Bij gebreke van protest binnen de voorgeschreven termijnen vervalt alle aanspraak tegen den vervoerder, tenzij in geval van bedrog door dezen. (V Warschau 26.)

36. De rechtsvordering ter zake van de aansprakelijkheid moet op straffe van verval worden ingesteld binnen een termijn van twee jaar, te rekenen van de aankomst ter bestemming, of van den dag, waarop het luchtvaartuig had moeten aankomen, of van de onderbreking van het luchtvervoer. (V Warschau 29.)

37. (1) In de gevallen, dat het luchtvervoer wordt beheerscht door het gestelde in art. 3 en dat het bewerkstelligd moet worden achtereenvolgens door verschillende vervoerders, is elke vervoerder, die reizigers, bagage of goederen aanneemt, onderworpen aan de in deze ordonnantie gestelde bepalingen; hij wordt geacht een der partijen te zijn, die de vervoer.

overeenkomst hebben gesloten, voor zoover die overeenkomst betrekking heeft op het deel van het luchtvervoer, dat onder zijn toezicht is bewerkstelligd.

(2) In geval van zoodanig vervoer hebben de reiziger of zijn rechtverkrijgenden enkel verhaal op den vervoerder, die het luchtvervoer heeft bewerkstelligd, gedurende hetwelk het ongeval of de vertraging plaats vond, behalve in het geval, dat de eerste vervoerder bij uitdrukkelijk beding de aansprakelijkheid voor de geheele reis op zich heeft genomen.

(3) Indien het bagage of goederen betreft, kan de afzender den eersten vervoerder aanspreken; de geadresseerde of houder van het bagagebiljet, die het recht op afgifte heeft, heeft verhaal tegen den laatsten vervoerder; beiden kunnen daarenboven den vervoerder aanspreken, die het luchtvervoer heeft bewerkstelligd, gedurende hetwelk de vernieling, het verlies, de beschadiging of de vertraging plaats had. Deze vervoerders zijn hoofdelijk aansprakelijk tegenover den afzender en den geadresseerde of den houder van het bagagebiljet. (VWarschau 30.)

HOOFDSTUK IV.

Bepalingen betreffende gecombineerd vervoer.

38. (1) In geval van gecombineerd vervoer, dat plaats heeft gedeeltelijk door de lucht en gedeeltelijk met enig ander middel van vervoer, zijn de bepalingen van deze ordonnantie enkel toepasselijk op het luchtvervoer.

(2) Geen bepaling van deze ordonnantie belet partijen om in geval van gecombineerd vervoer in het luchtvervoerbewijs voorwaarden op te nemen betreffende andere wijzen van vervoer, mits de bepalingen van deze ordonnantie voor wat betreft het luchtvervoer worden in acht genomen. (VWarschau 31.)

HOOFDSTUK V.

Bepalingen betreffende luchtvervoer als bedoeld in art. 2, eerste lid.

39. (1) In geval bij luchtvervoer, als bedoeld in het eerste lid van art. 2, letsel of schade wordt toegebracht aan vervoerde personen, goederen of bagage, is degene die dit luchtvervoer bewerkstelligt voor de schade aansprakelijk, indien wordt aangetoond, dat hij of een van degenen, die in verband met het vervoer te werk zijn gesteld, niet alle maatregelen heeft genomen noodig om de schade te vermijden, tenzij hij bewijst, dat het hun onmogelijk was die maatregelen te nemen. Indien de vervoerder bewijst, dat de schuld van den getroffen persoon de schade heeft veroorzaakt of er toe heeft bijgedragen, kan de rechter de aansprakelijkheid van den vervoerder ter zijde stellen of verminderen. (Lvervoer 6^e, 11.)

(2) Heeft het letsel den dood tengevolge, dan hebben de overblijvende echtgenoot of echtgenooten, de kinderen of de ouders van den overledene, die door zijn arbeid plachten te worden onderhouden, onder de in het eerste lid genoemde voorwaarden tegen dengene die het luchtvervoer bewerkstelligt een rechtsvordering tot schadevergoeding, te waardeeren naar gelang van den wederzijdschen stand en het fortuin der personen, en naar de omstandigheden.

(3) Wanneer overeenkomstig het bepaalde in het eerste en tweede lid de vervoerder voor de in die leden bedoelde schade aansprakelijk is, is zijn aansprakelijkheid, behoudens het bepaalde in het vierde lid, tot de volgende bedragen beperkt:

a. jegens elken vervoerden persoon, aan wien letsel is overkomen, of jegens diens in het tweede lid aangewezen nabestaanden gezamenlijk, tot een bedrag van twaalf duizend vijf honderd gulden;

b. wegens schade, ontstaan in geval van vernieling, verlies of beschadiging van vervoerde goederen tot een bedrag van 25 gulden per kg.